

धारावीविषयी नवा दृष्टिकोन हवा!

धारावी पुनर्विकास प्रकल्प बांधकाम व्यवसायाचा अनुभव नसणाऱ्या आणि मंबईवाहेरील अदानी उद्योग समूहाला देण्यात याची की नाही, यावर सध्या बीच मतमांतरे दिसतात. या प्रकल्पामुळे अदानी उद्योग समूहाला प्रकल्पाची ५४० एकर जमीन, मुंबईमधील विविध ठिकाणाच्या ५०० एकर जमिनी, विकास करात सूट आणि हस्तांतर होणाऱ्या चर्टट थेत्रात वाटा मिळाला आहे. पुनर्विकासाचे अनेक उत्तम पर्याय उपलब्ध असताना ते डावलून मुंबईच्या होऊ घाटलेल्या या लुटारीला जाणत्या मुंबईकरांचा पाठिंबा नाही. पण केवळ हा प्रकल्प अदानी समूहाकडून काढून घेणे मुंबईकरांच्या भविष्याच्या दृष्टीने का पुरेसे नाही हेही पाहायला हवे

सुमारे ३० वर्षांपूर्वी शिवसेनाप्रमुख बालासाहेब ठाके यांनी झोपडपट्टीमुक्त मुंबईचे स्वप्न पाहिले. अर्थव्यवस्था, शहराबदलाचे अपुर्ज्ञान आणि प्रशासकीय अनुभवाचा अभाव यामुळे ते स्वप्न प्रत्यक्षात येऊ शकले नाही. याच चुकांच्या पायावर शिंदेच्या नेतृत्वाखालील युती सरकारने धारावी पुनर्विकास प्रकल्प अदानीना सोपविला. मुंबईकरांनी यामागचे राजकारण आणि अर्थकारण समजून घेणे आवश्यक आहे. त्यासाठी काही वर्षे मागे जाऊन परिस्थिती समजून घावावी लागेल.

मुंबई स्वतंत्र महाराष्ट्राची राजधानी झाल्यामुळे येथील अर्थव्यवस्था झालापाट्याने वाढू लागली. सत्तरच्या दशकात मराठवाड्यात महाप्रचंड दुष्काळ पडला. या दोन कारणामुळे स्थलांतरिताचे लोंडे मुंबईभर पसरू लागले. तेव्हा स्थलांतरिताना विरोध हा राजकीय मंत्र असल्याने त्यांना वाढत्या शहरात सामावून घेण्याचा विचार झाला नाही. धोरणाच्या अभावाचा गैरफायदा घेत जमीन माफियांनी झोपडवस्त्या वसवून स्थलांतरिताना आशय दिला. कायदा आणि शासकीय बळाचा वापर होऊनी अशा वस्त्यात वाढ होतच राहिली. मोक्याच्या जागी, खाडी आणि दलदलीच्या जमिनीवर धारावी कोळावाड्यालगत असलेल्या जमिनीवर अनधिकृत उद्योग आणि वस्ती प्रस्थापित झाली ती याच काळात.

अशा राजकीय-प्रशासकीय हत्तबलतेच्या काळात नाईलाजाने झोपडपट्ट्यांच्या पुनर्विकासाचा विचार सुरु झाला. १९८५ साली राजीव गंधी यांच्या नेतृत्वाखालील केंद्र सरकारने धारावी झोपडवस्ती पुनर्विकासासाठी १०० कोटी रुपयांचा निधी दिला. रहिवाशांनी गृहनिर्माण संस्था स्थापन केल्या. म्हाडाने जमीन विनामोबदला दिली. मालकी हक्काच्या घरासाठी रहिवाशांनी बांधकाम खर्चात वाटा उचलला. रहिवाशांचा सामूहिक आर्थिक सहभाग आणि म्हाडाच्या आर्थिक, तांत्रिक प्रशासकीय मदतीतून दहा वर्षांत ३०० घेरे बांधली गेली. लोकांच्या गरजा आणि ऐप्ट या दोन्ही निकषांचा विचार करून याच धर्तीवर इतर झोपडपट्ट्यांसाठी शासनाने 'स्लम रिडेव्हलपर्मेंट स्कीम' तयार केली. ही सर्व प्रक्रिया आशादायक असली तरी संथ होती. परंतु त्याला अचानक खीळ बसली.

दहा वर्षांत- १९९५ मध्ये मुंबई झोपडपट्टीमुक्त करण्याचे आशासन देत म हाराष्ट्र शिवसेनेने सत्ता मिळवली. बालासाहेब ठाकरे यांचे हे स्वप्न वास्तवात आणण्यासाठी सरकारने धोरण आखले. प्रत्येक पात्र झोपडी धारकाला २५० चौ. फुटांचे मालकी हक्काचे घर विनामोबदला देण्याचे आशासन दिले गेले. खासगी विकासकांना वाहीव चर्टट थेत्राच्या बांधकामातूर रास्त नफा मिळेल आणि त्यासून ते झोपडीवासीयांसाठी घेरे बांधतील असा साधा-सोपा हिशेब त्यामागे होता. शासनाला आणि झोपडीवासीयांना पैसे खर्च करावे लागणार नव्हते आणि तीरीही झोपडीने मुंबई झोपडपट्टीमुक्त होईल अशी अपेक्षा तेव्हा होती. सर्वांना लाभ देणारी ही योजना आकर्षक वाटली नसती तरच नवल. त्यामुळे तेव्हा त्याला पुरेसा राजकीय विरोध झाला नाही.

तुळशीचे विवाह झाले, आता..?

हिंदू पंचांगानुसार कार्तिकी पौर्णिमेला तुळशीचा विवाह मनोभावे गावोगावी, धोरघरी लावला जातो. आणि त्यानंतर आपले विवाह सुरु होतात. पण अनेकांच्या विवाह होण्यासाठी अनेक अडथळे निर्माण होत आहेत. प्रत्येक गावात तिशी ओलांडून गेलेले अनेक तरुण-तरुणी खाडाचा चातक पक्ष्यासारखी विवाहाची वाट पाहत आहेत. आपला जोडीदार शोधण्या साठी अनेक प्रयत्न करत आहेत. मध्यस्थी कणारे लोक चरिमिरी घेऊन विवाह जुळून देण्याच्या सध्या प्रयत्नात आहेत.

पण अलीकडच्या काळात तर विवाह होऊन सुद्धा अनेक ठिकाणी तीन दिवसातच नवरी पोबारा करत आहे. विवाह म्हणजे दोन धारण्याचे मिलन असते. त्यात संस्कार असतात. मानवी नीतीमता असते. सामाजिक बाधिलकी नुसार प्रजनन व्हावे. तेव्हा ते सम जामध्ये सर्वत्र ग्राही धरले जाते. परंतु आता परिस्थिती बदललेली आहे. याबद्दल त्या परिस्थितीनुसार विवाह होण्यासाठी अनेक कारणे कारणीभूत झाले आहेत. वय झाले असले तीरीही विवाह जुळत नाहीत. या कारणामुळे अनेकांचे विवाह खरबदूले आहेत. अनेक तरुण व्यसनाधीन झाल्यामुळे सुद्धा विवाह होत नाहीत. या कारणामुळे अनेकांचे विवाह खरबदूले आहेत. अनेक तरुण व्यसनाधीन झाल्यामुळे सुद्धा काळात तरुण व्यवरूप आहेत. एपेंडे करून सुद्धा अनेक तरुण-तरुणी विवाहाहा पासून दूर आहेत हे कुठेती थांबंगं गरजेचं आहे. मानसिक बदललून घेणे हे गरजेचे आहे. जर यावर कोणती चर्चा झाली नाही तर अघीटी घटू शकते. त्याची दाट शक्यता असते. आठ प्रकारचे विवाह भारतीय संस्कृतीमध्ये सांगितले आहेत. त्यामुळे विवाह चांगल्याच पददीने झाले पाहिजेत. असे माझे वैयक्तिक मत आहे. जोडीदार चांगला असेल तर आयुष्याचं सोनं होते. जोडीदार बरोबर बिघाड निर्माण झाला. संशय वृत्ती निर्माण झाली. तर आयुष्याची रांखांगोळी होऊन कुटुंब उळवस्त तोतात. व्यसनाधीनता बाहेर खालील पण अशा गोषीषी करण्याचाला शिव्या देतात. त्याचं काम त्यांनी केलेले असते. परत आपण कसे वागावे ते आपल्यावर अवलंबू असते. हे आता कोण कोणाला संगावे? कळ लावण्याचे कारण मोबाईल सुद्धा आहे. विवाह जुळते वेळेस कारीभूत आहे. ताबडोब एकमेकांना फोटो पाठविणे. काळी गोरी पाहणे, लगेच मी ही पाहन आलो होतो. तुम्हाला काय म्हटले? मला काय म्हटले? हुंदा देतो काय म्हटले? मुलगा शहरात राहील असे अनेक चुकीचे प्रश्न विवाहात आहेत. त्याला अनेक घटक जबाबदार आहेत. यामुळे मुलींची कमतरता असलेली असेल तर आयुष्याचं सोनं होते. जोडीदार घेऊन व्यवरूप आहेत. त्यामुळे विवाहात असता याचे तक्रार महात्मा फुले पोलीस स्टेशन या ठिकाणी नोंदविण्यात आले.

त्या डब्यामध्ये सोन्याचे मुद्रेमाल त्यांना विवाह बैंगमधील २ लाख ९० हजाराचा मुद्रेमाल हस्तगत करून महिलेला सुपूर्त

अक्षराज : विश्वनाथ शेनॉय
दि. १७ कल्याण (ठाणे) :

कल्याण पश्चिम ०३ रोजी आपल्या गावावरून एक महिला नाव शुभांगी अरुण पराड वय २४ कल्याण स्टेशन एसटी स्टॅट या ठिकाणी रिक्षा पकडून कल्याण पूर्वला असलेले मेट्रो मॉल या ठिकाणी उतरले असता आपले बैंगमधील सोन्याचे डबे रिक्षामध्ये विसरले असता याचे तक्रार महात्मा फुले पोलीस स्टेशन या ठिकाणी नोंदविण्यात आले.

त्या डब्यामध्ये सोन्याचे मुद्रेमाल

मतदाना..

आखाड्यात उतरले कितीती उपेदवार निवडणूक गावाची इथे दिसते संस्कार

कृतीकृतीत दिसावा खरोखर सद् विचार ग्राम मातीचे आम्ही तसाचं शुद्ध आचार

अचूक वेद अचूक वातमी

प्रलोभन बळी नको ना हो कुणी लाचार शब्दा शब्दा किंमत करत असता प्रचार

लवलेश उन्मादाचा जिकाती हा संचार हलेल्याने करू नये अपशब्दाचा उच्चार

सत्ता पवित्र तिर्थक्षेत्र न हो कुठला दुपाचार राजकारण फलका झळकाकावे रे सुविचार

मतदाना करा जस्त दावा योग्य अधिकार नका करू टाळाटाळ घडवा खरा चमत्कार - हेमंत मुसरीफ, पुणे १७३०३०६९९६

अक्षराज : जे. के. पोल

दि. १७, नवी मुंबई : २० नोव्हेंबर रोजी होत असलेल्या महाराष्ट्र विधानसभा निवडणूकीत नवी मुंबई महानगर पालिका क्षेत्रातील १५० ऐरोली व १५१ बेलापूर या दोन्ही विधानसभा मतदारसंघातील १७६ ठिकाणी असलेल्या ८३९ मतदान केंद्रांवर मतदारांना सुलभपणे मतदान करता यावे याकरिता आवश्यक सर्व सुविधा पुरविल्या जातील याकडे बाराकाईने लक्ष देण्याचे निर्देश नमुना आयुक्त डॉ. कैलास शिंदे यांनी आशासित किमान सुविधा पूर्तेबाबत विशेष बैठक घेत सर्व संबंधित अधिकाऱ्यांना दिले. याप्रसंगी अतिरिक्त आयुक्त सुनिल पवार, शहर अभियंता शिरीष आरदावाड तसेच इतर विभागप्रमुख, विभाग अधिकारी, कार्यकारी अभियंता प्रत्यक्ष व दृक्षावाच्य प्रणालीद्वारे उपस्थित होते.

ऐरोली मतदारसंघात ७९ ठिकाणी ४४७ मतदान केंद्रे व बेलापूर मतदारसंघात ९७ ठिकाणी ३८४ मतदान केंद्रे असून १५० ऐरोली १५१ मतदारांना बेलापूर या नवी मुंबई मतदारसंघाच्या निवडणूक निर्णय अधिकारी सुविचार किंवाने तसेच १५१ बेलापूर मतदारसंघाच्या निवडणूक निर्णय अधिकारी अशिंवा पाटील यांच्या नियंत्रणाखाली सर

गुहागर विकासाचे तोरण बांधप्यास प्रमोद गांधी सज्ज !

महायुती, महाविकास आघाडी समोर मनसेची लक्षवेधी लढत...

अक्षराज : उदय दणदणे

दि. १७, गुहागर :

महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना पक्षप्रमुख राजसाहेब ठाकरे यांनी महाराष्ट्राचं विकास आराखडा जाहीर केल्यानंतर महाराष्ट्रात सत्ता बदलाचे वारे वाहू लागले आहेत. सर्वत्र मनसेमय वातावरण निर्माण झाले आहे.

परिवर्तनाची नंदी..!

महाराष्ट्र विधानसभा निवडणूकची रणधुम ठळी सुरु आहे, २६४ गुहागर विधानसभा मतदारसंघात यावेळी महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेचे अधिकृत स्थानीक उमेदवार प्रमोद सिताराम गांधी शाश्वत विकासाचे व्हीजन घेऊ निवडणूकच्या रिंगणात उतरले असून, येथे प्रस्थापित पक्ष, महायुती, महाविकास आघाडी, अशा बलाढ्य शक्ती समोर महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना स्वबळावर लढत देत आहे, २६४ गुहागर विधानसभा मतदारसंघ गेली ६० वर्षे परिवर्तनापासून लांबच राहिलं, आताच्या संगणकीय युगात आरोग्य, स्पर्धा परीक्षा, बेरोजगार, पाणी, रस्ते, शिक्षण, वीज, क्रीडा, पर्यटन, अशा अनेक मूलभूत आणि अत्यावश्यक सोयी, सुविधांनी अपूर्णच राहिलेला गुहागर तालुका सह मतदारसंघ नवनिर्माण करण्यासाठी महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेचे पक्षप्रमुख राजसाहेब ठाकरे यांनी बदल संधीचा बुहुमान दिलाय, २६४ गुहागर विधानसभा मतदारसंघातून महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेचे अधिकृत उमेदवार प्रमोद गांधी यांच्या रूपाने गुहागर मतदारसंघातील जनतेसमोर एक नवीन पर्याय उभा आहे.

गुहागर मतदारसंघ राजकीय क्षितीजावर गेली किंतुके वर्षे घराणेशाहीची सत्ता केंद्रीत राहिलेली आहे. आजतागायत याचा अनुभव सर्वसामान्य जनतेला आलेला असूनुसूदा परिवर्तनाची लाट येथे निर्माण झालेली नाही. वर्षानुवर्षे राजकीय प्रस्थापितांनी येथील परिवर्तन कधीच होऊ दिले नाही. सर्वसामान्य जनतेच्या भावानांशी प्रसंगी साम, दाम, डंड, भेद यांचा धाक दाखवून आपली येथे सत्ता राखली. त्यामुळे सर्वसामान्य कार्यकर्त्याला, एखाद्या तरुणाला येथे सतेची कधीच संधी मिळाली नाही. आजही हीच परिस्थिती असल्याने गुहागर विधानसभा मतदारसंघाचा बदल घडविण्यासाठी महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना मतदार राजा जागा हो, विकासाचा धागा हो हे घोष वाक्य घेऊन राजकीय मैदानात

उतरली आहे. गुहागर शाश्वत विकासाचे व्हीजन घेऊन प्रमोद गांधी यांनी आपला वचननामा जाहीर केला असून

सन्मा. राजसाहेब ठाकरे यांच्या नेतृत्वाखाली मनसेने माझ्यासारखा उमद्या नेतृत्वाला येथील परिवर्तन घडविण्यासाठी उमेदवारी दिली आहे. माझ्या घराण्याला कुठलाही राजकीय वारसा नाही. एका सर्वसामान्य कुटुंबातून पुढे आलेला एक ग्रामीण भागातील मी तरुण आहे. मी आहे बहुजनांचा, नाही कुठल्या समाजाचा अशी सर्वसामावेशकता बाळगून मी निवडणूक रिंगणात उतरलो आहे.

यासाठी मला सर्वसामान्य बहुजन मतदारांचे पाठबळ अपेक्षित आहे. मतदारांनी आता जागे होऊन मनसेच्या रूपाने विकासाचा धागा व्हावे एवढीच आपली अग्रही विनंती आहे. आपल्या तालुक्याचा विधानसभेत विकास व्हावा, उत्तम सोयी सुविधा असाव्यात, जनतेचे प्रश्न तातडीने सोडवले जावेत आणि विधानसभा दर्जाची व्हावी ह्या साठी मी एक येथे ठरवलंय ज्याचा मी सतत पाठपुरावा करत असतो, आपल्या परिसरातील जुन्या विकासाचा प्रश्न असो किंवा तरुणांच्या शिक्षणाचा, युवकांच्या नोकरी धंद्याचा प्रश्न असो महिलांच्या सुरक्षेचा विषय असो की बाळांपोपाळाचा उज्ज्वल भविष्याचा मार्ग असो प्रत्येक विषयांकडे गाभीयांने लक्ष देत काम करण्याचा मी प्रामाणिक पणे प्रयत्न करतो. गुहागर विधान क्षेत्रातून निवडणूक लढवीत आहे

गुहागर मध्ये अनेक सुधारणा करण्यासाठी विविध उपक्रम राबविन यासाठी गुहागर मधील जनतेचं जीवनमान अधिक उंचव्यासाठी आणि आपल्या गुहागर परिवाराचा क्राणुनुबंध दृढ करण्यासाठी मला तुमचे आशीर्वाद आणि साथ हवी आहे, पुढील ५ वर्षांतही आपल्याला मिळून असंच गुहागर विधानसभेतील जनतेला पुढे घेऊन पुढे जायचं आहे, आणि सर्वोत्तम करायचं आहे. सतेत नसतानाही मी मागील वर्षांपासून गुहागर विधानसभेत साततत्याने गुहागरच्या सेवेत कार्यरत राहिलो व राहणार हा माझा शब्द आहे. असे प्रमोद गांधी यांनी वचननाम्यात म्हटले आहे. गुहागर मतदारसंघात विद्यमान आमदारांकडून दलणवलणाचे प्रमुख सुधार असलेले ग्रामीण रस्ते चांगल्या दर्जाचे असल्याचे सांगितले जाते मात्र, आज प्रत्यक्षात माहिती घेतल्यास प्रवेश करून पावसाळ्यात खराब रस्त्यांमुळे एस्टी सेवा बंद ठेवण्याची वेळ गुहागर आगरावर आलेली आहे. त्यामुळे ग्रामीण भागातील सर्वसामान्य प्रवाशी व शालेय विद्यार्थ्यांचे मोठे हाल झालेले आहेत. मात्र, हे मुद्दे दुर्लक्षित होताना दिसून येत आहेत. गुहागर तालुक्याच्या पर्यटन स्थळाकडे जाणारा गुहागर-विजापूरसारखा राष्ट्रीय महारार्ग गेल्या ५ वर्षांत पुरता उखडला आहे. या रस्त्याची काही वर्षातच दर्दशा झालेली असताना यावर सत्ताधान्यांनी ठेंकेदाराविरोधात कोणतेही आक्रमक पाऊल उचलले नाही, हे गुहागरवासियांचे दूदैव म्हणावे लागेल. गुहागर तालुक्यात कोणत्याही प्रकारचे उद्योगांदेंद्र यांची नाहीत. त्यामुळे खंडाळा यांची वातावरण व्यक्ती येथील पदवीधर तरुण मोठ्या शहरांची वाट

पाणी : कोकणात सर्वांधिक पाऊस पडूनही योग्य नियोजन अभावी गुहागर मतदारसंघात अनेक गावांना दुक्काळाशी सामना करावा लागत आहे. जानेवारी नंतर येथील विहीर तळ गठतात, शाश्वत शुद्ध पाणी मिळणे हा प्रत्येक नागरिकाचा सर्वांधिक अधिकार आहे. त्या अनुसरून गुहागर मतदारसंघात नैसर्गिक जल स्रोत, पाणवरे, नदी प्रदूषण मुक्त करून पिण्या योग्य नागरिकांना पाण्याचा मुबलक साठा उपलब्ध व्हावे यासाठी महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना या मतदारसंघाला हवी आहे. महिलांचे आरोग्यविषयी प्रश्न, बचत गटाना योग्य दिशा देण्याबरोबरच रोजगाराच्या संघी उपलब्ध करून देण्यावर भर दिला जाईल.

शेती : आंबा, काजू, कोकम, फणस, नारळ यांसारख्या मुख्य फळांना हमी भाव सहित बाजारपेठ उपलब्ध करून देण्याबरोबरच त्रव्याजाच्या युगात शेतकऱ्याना आधुनिकतेची जोड देऊन शेती शेतीपुक व्यवसाय निर्माती करण्यावर भर देण्यात येईल.

सुसज्ज नाट्यगृह : गुहागर ही कलेची पंढरी, प्रामुख्याने नमन, जाखडी अशा अनेक लोककला आज लोप पावत असताना गुहागर तालुक्यात आज अनेक गाव वाडी कुशीत नमन, जाखडी सारख्या लोककला जोपासण्याचे महान कार्य येथील लोककलावंत व शाहीर मंडळी करत आहेत. अनेक नाट्य लेखक, दिग्दर्शक, निर्माते, आयोजक ह्या गुहागर तालुक्याला लाभले आहेत, गुहागर सांस्कृतिक क्षेत्रात अच्चल स्थान प्राप्त करण्यासाठी सुसज्ज असं अत्याधुनिक नाट्यग्रह उभारण्याचे मानस आहे.

गाव सुजलाम सुफलातम : गाज्य, देश पातळीवर एक आदर्श गाव म्हणून आपली ओळख निर्माण व्हावी याच उद्देश्याने गावात चांगल्या प्रकारे रस्ते बांधणे, रस्त्यांची दुरुस्ती, पथदिवे, गावाची स्वच्छता, सांडपाण्याची व्यवस्था, पिण्याच्या पाण्याचा योग्य नागरिकांके पुरवठा, शिक्षण तसेच आरोग्यविषयक सोयी पुरवणे, शेती विकास, पशुधारणा यावर भर देऊन गाव सुजलाम सुफलातम करण्याचे ध्येय. मुख्य रस्ते, मुख्य बजारपेठा, बस थांबे व रिक्षा स्टॅंड, गर्दीचे टिकाण यांचा विकास करणार आहे.

शेड : उन्हाळ्या व पायवासापूर्व संरक्षण व्हावे यासाठी बस थांबे व शेड उभारणी.

जेण नागरिकांना आधार : ज्येष्ठ नागरिकांसाठी बगीचा आणि विरंगुका केंद्र सुरु करण्याचा मानस आहे. नोकरी निर्मिताने बाबर असल्याने अनेक ज्येष्ठ नागरिकांना आधार देण्यासाठी घरी कोणी नसत ते एकटे असल्याने त्यांच्या सुरक्षितेचा आणि आरोग्याचा प्रश्न निर्माण होतो. त्यांना आधार देण्यासाठी ठोस उपाययोजना रविवारांना आहे. ज्या लोकांच्या पेन्शन काही कारणास्तव बंद झाल्या आहे, त्या सुरु करण्यासाठी पाठपुरावा करणार आहे.

उद्योगांदेंद्र, प्रकल्प नाहीत. त्यामुळे बेरोजगारी मोठ्या प्रमाणात असून नोकरी, व्यवसायासाठी मुंबई, पुणे सारख्या शहरात जाणाऱ्या स्थलांतीतीत तरुणांचे प्रमाण मोठे आहे. ग्रामीण भगात बहसंख्य घरे बंद असून शुक्रशुकाट आहे. सम द्रुक्नारा, निसर्गसौंदर्य लाभलेले असताना व पर्यटन स्थळे विकसित करण्यासाठी पोषक स्थिती असतानादेखील पर्यटन स्थळांचा विकास झालेला नाही, ही येथील राजकीय उदासीनता आहे. तालुक्यात एकमेव असणारा रलनागीरी गॅंस प्रकल्पही सत्ताधान्यांना आवाज आलेली आहे. गुहागर तालुक्यात उच्च शिक्षणाची वातावरण व्यक्ती येथील जागी विद्यमान आमदारांना दोन मुलगा, दोन मुली, जावई, नातवंडे असा संपूर्ण परिवार प्रत्येक गावात जाऊन प्रत्यक्ष मतदारांच्या गाठीभेटी घेत आहे. स्थानिक रुपांतरांना यांची वातावरण व्यक्ती येथील जागी विद्यमान आमदारांना दोन मुलगा, दोन मुली, जावई, नातवंडे असा संपूर्ण परिवार प्रत्येक गावात जाऊन प्रत्यक्ष मतदारांच्या गाठीभेटी घेत आहे.

धरतो. सर्वसामान्यांसाठी सुसज्ज रुपांतरांची नाहीत. यांची प्रसंगी रुपांतरांची अवस्थाही दयनीय आहे. त्यामुळे ग्रामीण भगातील रुपांतरांचे मोठे हाल होत आहेत. जलजीवनसारख्य

कोयना बस स्थानकात खड्डेच खड्डे !

अक्षराज : सुरेश संकपाळ

दि. १७, पाटण (सातारा) : महाराष्ट्राची भायलक्ष्मी ठरलेल्या कोयना धरण नजीक असलेल्या कोयना बस स्थानकाची दयनीय अवस्था झाली आहे. या बसस्थानकातील स्त्याची दुरवस्था कोयनेची प्रतिष्ठा या बसस्थानकावर बाहेरुन येणाऱ्या प्रत्येक प्रवाशाला दाखवत आहे.

कोयना सध्या धरणामुळे नावाला राहिली असताना येथील पुढाच्यांना कोयनेची झालेली बिकट अवस्था का दिसत नाही. केवळ निवडणुका जवळ आल्या की सुशोभित कोयनेचे स्वप्न दाखवणाऱ्या पुढाच्यांना विधानसभा निवडणुकीत मतदार जागा दाखविल्याशिवाय शांत बसणार नाही. अशा संतम प्रतिक्रिया सुझ नागरिकांच्या येत आहेत. एकाकी कोयना हे कोयना असताना कोयनेच्या प्रगतीला वाईट नजर लागली. आणि गेल्या पंधरा वर्षांपूर्वी कोयना धरणाच्या सुरक्षिततेचे कारण

राबता कोयना परिसरात व बस स्थानकात दिसत होता.

या पर्यटकांमुळे बस स्थानक परिसरातील व कोयना परिसरातील छोट्या-मोठ्या उद्योग व्यवसायकांना, बोटींग व्यवसाय, मासेमारी व्यवसाय, हाटील व्यवसाय, रिक्षा चालकांना व्यवसाय उपलब्ध होत होता. दिवसेंदिवस या व्यवसायात वाढ होत असताना कोयनेच्या प्रगतीला वाईट नजर लागली. आणि गेल्या पंधरा वर्षांपूर्वी कोयना धरणाच्या सुरक्षिततेचे कारण

खड्ड्यात नुसती माती आणून टाकतात
कोयना बसस्थानक परिसरात सफाई कामगार आजीने बोलताना सांगितले गेल्या तीन वर्षांपासून बसस्थानकाची ही अवस्था झाली आहे. पण याकडे कोणीही बघत नाहीत. पडलेल्या खड्ड्यात नुसती माती आणून टाकतात याच्यापलिकडे काहीच करत नाहीत. डांबरीकरण करणार म्हणून नुसते सांगत आहेत. आता बघ्यात कधी होत्य.

- सफाई कामगार आजी

पुढे लावून पर्यटनाचा मुख्य व्यवसाय असणाऱ्या बोटींग आणि मासेमारी व्यवसायावर बंदी आणली. तेंक्हापासून कोयनेच्या वैभवाला ग्रहण लागल्याची भावना येथील नागरिक बोलून दाखवत आहेत.

कोयना बसस्थानकात केवळ येणाऱ्या -जाणाऱ्या बसेस लागतात पण पर्यटक कधी उतरताना दिसत नाहीत. किंवा पर्यटकांची खाजगी वाहने देखील या परिसरात कचित कधीतरी पाहायला मिळतात.

या बस स्थानकाची अवस्था

दयनीय झाली असून रस्ता जागोजाणी उखडला गेला आहे. मोठ्या प्रमाणात खड्डेच खड्डे सगाळीकडे झाले आहेत. यामुळे वाहनांच्या नुकसानी बोरोबर लोकांचे आपोय देखील धोक्यात आले आहे. रस्त्यावर पडलेल्या खड्ड्यांमुळे व डब्यांमुळे बसस्थानक परिसरात धूरळ्याचे लोट उडत आहेत. याचा त्रास लहानपणापासून मोठ्या पर्यंत होत असताना कोयना परिसरातील पुढारी व त्यांचे नेते मात्र निवडणूका आल्या की अलट होऊन कोयनेला गतवैभव प्राप्त करून देण्याचे आशासन देत आहेत.

लाडकी बहिणीच-बहीणीला मतदान करणार

अक्षराज : राजकुमार इकडे

विरोधक विकास कामावर टिका करू शकत नाहीत.

आजचा उमेदवार म्हणून राणीताई या जिल्हा परिषद सदस्य आसताना ही विकास कामात नेहमी अग्रेसर राहील्या

आहेत. सर्व सामान्य जनतेची आसांर नेतृत्व म्हणजे राणीताई, आजही लाडकी बहीणीला बोरोबर घेऊनच पासरे नगर विधान सभेची निवडणूक लढवित आहे.

सर्व सामान्य बहीणच बहीणीला मतदान करून पासरे नगर विधान सभेवर नेतृत्व करण्यासाठी पहीली महीला आम ची बहीणच पाठवणार आहे.

सर्व सामान्यांच मत पासरे तालुक्यातील खासदार आणि पासरे तालुक्यातीलच आमदार म्हणुन राणीताई निवडुन गेल्यावर पासरे नगर विधान सभेच्या कार्यक्षेत्रातील सर्वच गावे, वाड्या, वस्त्यावर विकासाचा डॉगर उभा राहील्याशिवाय राहणार नाही. विरोधकांनी कोणत्याही प्रकारची टिका

केली तरी पारने तालुक्यातील जनतेला हमी देणार नेतृत्वाची खात्री झालेली आहे.

म्हणुन तालुका प्रमुखापासून तर आमदार नंतर खासदारकी पर्यंत विश्वास गमवलेला नाही. आजचा मतदार, हा पुढारी, नेता, पक्ष, संघटना यांच्या मागे नसुन उमेदवार कोण आहे, हे पाहुनच मतदार मतदान करणार आहे. विकास कामाची हमी देणार नेतृत्वाची गरज आज तालुक्याला आहे.

ती खात्री पारने नगर तालुक्यातील जनतेला आली आहे. म्हणुन पारने नगर विधान सभेच्या निवडुनकीत लाडकी बहीणच बहीणीला मतदान करणार आहे. असे संग्राम इकडे यांनी सांगितले.

खासदार साहेबांनी तालुक्यातील

प्रत्येक गावात विकास कामे केलेली

आहे ही जमेची बाजु आहे. हे सर्व तालुक्यातील जनतेला माहीत आहे.

आसदार साहेबांनी तालुक्यातील

प्रत्येक गावात विकास कामे केलेली

आहे ही जमेची बाजु आहे. हे सर्व तालुक्यातील जनतेला माहीत आहे.

आसदार साहेबांनी तालुक्यातील

प्रत्येक गावात विकास कामे केलेली

आहे ही जमेची बाजु आहे. हे सर्व तालुक्यातील जनतेला माहीत आहे.

आसदार साहेबांनी तालुक्यातील

प्रत्येक गावात विकास कामे केलेली

आहे ही जमेची बाजु आहे. हे सर्व तालुक्यातील जनतेला माहीत आहे.

आसदार साहेबांनी तालुक्यातील

प्रत्येक गावात विकास कामे केलेली

आहे ही जमेची बाजु आहे. हे सर्व तालुक्यातील जनतेला माहीत आहे.

आसदार साहेबांनी तालुक्यातील

प्रत्येक गावात विकास कामे केलेली

आहे ही जमेची बाजु आहे. हे सर्व तालुक्यातील जनतेला माहीत आहे.

आसदार साहेबांनी तालुक्यातील

प्रत्येक गावात विकास कामे केलेली

आहे ही जमेची बाजु आहे. हे सर्व तालुक्यातील जनतेला माहीत आहे.

आसदार साहेबांनी तालुक्यातील

प्रत्येक गावात विकास कामे केलेली

आहे ही जमेची बाजु आहे. हे सर्व तालुक्यातील जनतेला माहीत आहे.

आसदार साहेबांनी तालुक्यातील

प्रत्येक गावात विकास कामे केलेली

आहे ही जमेची बाजु आहे. हे सर्व तालुक्यातील जनतेला माहीत आहे.

आसदार साहेबांनी तालुक्यातील

प्रत्येक गावात विकास कामे केलेली

आहे ही जमेची बाजु आहे. हे सर्व तालुक्यातील जनतेला माहीत आहे.

आसदार साहेबांनी तालुक्यातील

प्रत्येक गावात विकास कामे केलेली

आहे ही जमेची बाजु आहे. हे सर्व तालुक्यातील जनतेला माहीत आहे.

आसदार साहेबांनी तालुक्यातील

प्रत्येक गावात विकास कामे केलेली

आहे ही जमेची बाजु आहे. हे सर्व तालुक्यातील जनतेला माहीत आहे.

आसदार साहेबांनी तालुक्यातील

प्रत्येक गावात विकास कामे केलेली

आहे ही जमेची बाजु आहे. हे सर्व तालुक्यातील जनतेला माहीत आहे.

आसदार साहेबांनी तालुक्यातील

प्रत्येक गावात विकास कामे केलेली

आहे ही जमेची बाजु आहे. हे सर्व तालुक्यातील जनतेला माहीत आहे.

आसदार साहेबांनी तालुक्यातील

प्रत्येक गावात विकास कामे केलेली

आहे ही जमेची बाजु आहे. हे सर्व तालुक्यातील जनतेला माहीत आहे.

आसदार साहेबांनी तालुक्यातील

प्रत्येक गावात विकास कामे केलेली

आहे ही जमेची बाजु आहे. हे सर्व तालुक्यातील जनतेला माहीत आहे.

आसदार साहेबांनी तालुक्यातील

प्रत्येक गावात विकास कामे केलेली

आहे ही जमेची बाजु आहे. हे सर्व तालुक्यातील जनतेला माहीत आहे.

आसदार साहेबांनी तालुक्यातील

प्रत्येक गावात विकास कामे केलेली

आहे ही जमेची बाजु आहे. हे सर्व तालुक्यातील जनतेला माहीत आहे.

आसदार साहेबांनी तालुक्यातील

प्रत्येक गावात विकास कामे केलेली